

Trwają prace nad uchwałą o Strefie Czystego Transportu

2022-11-13

Prace nad ustanowieniem Strefy Czystego Transportu trwają. Na sesji Rady Miasta Krakowa 12 października odbyło się pierwsze czytanie prezydenckiego projektu uchwały. Zawarte w niej rozwiązania są wynikiem szerokich konsultacji społecznych, podczas których mieszkańcy wyrazili poparcie dla utworzenia strefy, jednocześnie opowiadając się za łagodnym, etapowym wprowadzeniem ograniczeń.

Zgodnie z zapisami wojewódzkiego Programu Ochrony Powietrza, do końca 2022 r. Rada Miasta Krakowa powinna przyjąć uchwałę o wprowadzeniu Strefy Czystego Transportu. Jej projekt, przedłożony radnym 12 października, określa przede wszystkim zasady wjazdu do SCT, granice tego obszaru, sposób organizacji ruchu wewnątrz, zawiera również regulacje dotyczące wydawania nalepki uprawniającej do wjazdu do SCT oraz prowadzenia kontroli.

Wprowadzenie Strefy Czystego Transportu przyczyni się do redukcji emisji szkodliwych substancji pochodzących z transportu. Jest to rozwiązanie o udowodnionej skuteczności, sprawdzone w innych ośrodkach miejskich. Opracowanie krakowskiej uchwały było poprzedzone szeroko zakrojonymi przygotowaniami, m.in. przeglądem rozwiązań z powodzeniem funkcjonujących za granicą, analizą wyników badań realnej emisji spalin generowanych przez pojazdy poruszające się po ulicach Krakowa, opracowaniem możliwych scenariuszy rozwoju SCT. Na tej podstawie przygotowano wstępną propozycję zasad i sposobu wprowadzenia SCT, którą następnie poddano szerokim konsultacjom społecznym – trwały one od 17 marca do 13 maja 2022 r., a wnioski z nich płynące uwzględnione zostały w zaproponowanym kształcie uchwały.

Regulacje te określają termin wprowadzenia SCT na dzień 1 lipca 2024 r., tj. później o rok w stosunku do pierwotnych rozwiązań. Jej wdrożenie podzielono na dwa etapy: pierwszy od 1 lipca 2024 r. oraz drugi od 1 lipca 2026 r. Złagodzone też wymagania co do wieku pojazdów oraz spełnianych przez nie norm emisji spalin Euro.

Projekt uchwały jest zatem wyrazem kompromisu między dążeniem do osiągnięcia celów ekologicznych (maksymalne ograniczenie zanieczyszczeń powietrza pochodzących z sektora transportu) a postulatami mieszkańców, którzy oczekują ochrony przed ewentualnymi gwałtownymi skutkami ekonomicznymi wprowadzanych rozwiązań.

Z badania „Strefy czystego transportu. Czy chcemy oddychać świeżym powietrzem w miastach?”, przeprowadzonego w lipcu przez agencję Research Collective na ogólnopolskiej próbie 2200 osób wynika, że w naszym mieście aż 36 proc. mieszkańców regularnie sprawdza poziom zanieczyszczeń powietrza, co stanowi największy odsetek w Polsce. Kraków to też jedyne miasto z wyraźną przewagą respondentów twierdzących, że jakość powietrza poprawia się na skutek podjętych działań, co jest jasnym wskazaniem dla władz, aby kontynuowały dotychczasową politykę.

Co drugi mieszkaniec Krakowa uważa, że jakość powietrza w mieście poprawiła się w ostatnich latach,

choć większość uznaje, że nadal jest zła, szczególnie w sezonie grzewczym. Winna tej sytuacji jest, zdaniem krakowian, głównie emisja zanieczyszczeń z domowych pieców, a według 29 proc. emisje samochodowe. Na tle próby ogólnopolskiej i pozostałych przebadanych dokładniej miast (Warszawy, Łodzi i Wrocławia) w Krakowie przewaga wskazań na domowe piece jest największa, co może być efektem wieloletnich kampanii antysmogowych skupionych na walce z „kopciuchami”.

Jedną z pierwszych w Polsce uchwał antysmogowych zakazujących palenia w piecach węglem i drewnem wprowadzono w Krakowie w 2019 r. W roku 2022 powstały tu też [plany utworzenia strefy czystego transportu](#), która ma zacząć funkcjonować w ciągu najbliższych dwóch lat.

Zgodnie z wynikami badania, połowa respondentów z Krakowa zna pojęcie stref czystego transportu, co jest o kilka procent lepszym wynikiem niż w innych miastach i w próbie ogólnopolskiej. Wyniki te wskazują, że poparcie krakowian dla tworzenia SCT jest świadome. Są one także dowodem, że prowadzone dotychczas przez miasto akcje informacyjno-edukacyjne dotyczące potrzeby wprowadzenia SCT przynoszą rezultaty. Za utworzeniem strefy czystego transportu w badaniu opowiedziało się 54 proc. respondentów.

88 proc. osób uczestniczących w krakowskiej części badania uważa, że miasto, wprowadzając strefy czystego transportu, powinno zaoferować kierowcom najstarszych samochodów, które nie będą mogły wjechać do strefy coś w zamian. Połowa chciałaby budowy bezpłatnych parkingów na granicach stref, 29 proc. zniżek na podróże komunikacją miejską, a 10 proc. uruchomienia dodatkowych połączeń do peryferyjnych dzielnic i przedmieść.